

sadufhi. Tako tudi v dimniki ogenj sadufhih, ako hitro v vanj vstrelifh.

Nekteri se blisku skrivajo, drugi noroglavzi ga oponašajo; nobeno ni prav. V slovenskih gorizah je na sgjavji kapéliza štala, kamor so dezhi ob hudi uri pod streho béshali. Neki noroglavz se spakuje, med vratmi stoji, v megli sijá, ter s ozhmi blisk oponaša. Ršk! se sabliskne in vreshe, ter noroglavza na prizhi vbije. To varfhi vfi plahi sheshijo.

Ši ob hudi uri na polji, ne letaj, ne goni shivine in ji bliso ne hodi, ne vedri pod hraftam (dobam) ali oreham, ne pod kofhatim, visokim drevesam. Nar varnej se na semljo vleshefh, pa ne bliso vod ali mozherij, ne sravno stav, kupov snopja ali osterv, tudi na kosovz iti ni varno. Ši pod streho, ne hodi pod kap, ne k oknu, ne bliso pezhi ali dimnika, ne pripufi, de bi skos odperte okna ali vrata veter vlekel. Eno okno odpreti je varno, de shveplen sopuh, ki se sa strelo kadí, ljudi ne sadufhi, ako bi vdarilo. V zérkvi ne bodi bliso turna, orgel ali sten, nar varnej je po fredí. Ni varno veliko frebernine ali shelesnine ali kaj takiga per febi nositi, po katerim rada strela potegne. Po nozhi raj vftani, ako nevarnost zhutifh, de te v postelji ne dobí, ako bi vdarilo. Nevarno je megli kaditi; po dimi rada strela shvigne — she nevarnej megli svoniti, turn narprej sadene. V leti 1783 je per samim svonenji v 3 meszih 96 ljudi strela vbila; sato je prepovedano.

Dalej ko vdari, posnej sagermí; prej ko sa bliskam trefhi, blishej sadene. Je blisk in grom ob enim, vdari per naf. — Ne leti prenaaglo-gledat; lahko bo drugokrat vdarilo.

Zhe v kako prebivavnizo trefhi in ljudje omedlijo, hitro okna odpri, ljudi pa vun sdravo sapo snofi. Isreshi jim oblazhila, posebno krog vrata in vse rasprofi; polí jih s merslo vodo, ter jim v prav merslo vodo pomozhene perte okoli glave devaj. Pofhli po sdravnika, naj jim pufha, zhe so terdne natore. Dergni jih po vsem shivoti s kertazhami, ktére v merslo vodo pomakaj. Pihaj jih v lize, pa tudi s rorzhiham skos ufta, ter jim nos satisfesh. Dobro je tudi, take v rahlo semljo sa eno ped na debelo do liza sagermiti; glava in perfi morajo nekoliko vishej biti. — Nekterimu roka, ali noga, ali pol shivota odrevení, pa se jim vender pomaga s skerb-nim ventanjem, naj so ravno od strele ozher-neli. Vezhkrat je pa tudi nagla in neprevidena smert, pred katero naf Bog obvari.

Po polji ljudjé strel ífhejo, neko soshgano kamnje, ki pravijo, de ga je blisk pernefil, in dobro v sernje djati, de sernja móli ne jedó. Pod neham v meglah ni kamnja, strela pa kamor vdari, sheleso, frebro in druge take rezhi rasstopí, tudi kamnje soshge in rasdrobí; táko kamnje imajo sa strelo.

Straffen je nebesfhi ogenj, pa tudi potreben in hafnovit sa sdravje in raft. Sdravniki imajo kolovrate, ki na glashovatih nogah stojijo; med shido vertijo veliko glashovato kolo, de se takiga ognja nabere. Ako se s perftam dotéknefh, kerhko pokne in te po zelim shivoti smekini. Naj bi se prav veliko takiga ognja nabralo, vola vbije. S tem se osdravi protín (putka), mertvi udi in vezh takih bolesen. She vezhi dobrota je nebesfhi ogenj sa sdravo sapo in raft. Po gromenji in bliskanji vse lepfhi raste, tudi gobe po dobravah.

Štrelo lahko napeljamo, ako ji magnet nastavimo; tode mora biti v nar visfhi kraj nafajen, drot pa dobro po strehi napeljan, sulize ne na pre-redko. Ako so na prereditko, ali je drot rija snedla, je magnet tudi lahko nevárn. Štrelo na se potegne, pa ji pota po droti smanjka; poverne se in v streho sakadí. Svoje dni so lépe visoke lipe, hojke in take drevesa sravno hífh stavili, in marfiktero hífh nesrezhe ovarvali; pa vender je bilo nevarno ob hudim vremeni pod tako drevo stopiti.

Kadar se svezher prav gofsto bres gromenja blifka, pravijo, de se is viz sveti; ali to so prasne beféde. Je huda megla dalezh, vidimo blifk, pa gromenja ne slifhimo. Je nebo megleno in mokrotno, se blifk po meglah blifhi, kakor mesez, kadar skos okna v kako vodo fije in na steno blifh dela. Še blifka po leti svezher od severja, bo hitro desh, naj bi she tako vedro bilo; ako ne tífko nozh, pravijo, gotovo drugi ali tretji dan: tode mi vganjamo, Bog pa vgoni in sfóri, kakor njemu dopade.

Šlomfhek Bl. in N.

Te refnize me je dolga skufshuja uzhila.

Zhumnate, kjer shenfke spijo in druge stanize s mezefnovim shaganjem potrefati, vse bolhe pomori; savoljo tega so tudi posteljifha (shpampeti) is mezefnoviga lesú nar bolji. Ravno takó bi se shenfkam tudi svetovalo, de bi v svoje dolge oblazhila, kadar jih hraniti denejo, nekaj pelina savile, sató kér bolhe pelinoviga duha terpeti ne morejo.

Eniga dne perzhakujem na poti nekiga prijatla, kjer so muhe (brenzelní) moja konja takó pikati jéle, de fta vosilnize polomila, in mojiga hlapza jako potólkla. Neki berazh, tega viditi, ki sraven zefte vbogajme profi, k meni stopi rekózh: „Gofpod! kaj mi dafte, zhe vafhima konjema pomagam, de ju se ne bo ze le tri dni nobena muha perteknjila?“ Neko darilo mu ponudim. In starzhik stopi v blifhno nji-vo in nabere froviga buzhniga perja, ga urno sfolzhe in s njim konje namáshe. Pazh ref nobena muha se na nja takó dolgo ne vfede, dokler je dlaka po timu masilu difhala. Nafhi vosniki smefhajo s buzhnim perjem tudi lot fala, de se bolj dolgo dlake dershi.

C. S. F.

Zlate pravila

in važne resnice za kmetifke gospodarje.

Kar se perdobiti dá, perdobiti, in perdobljeno ohraniti, je kamen modrijanov, ktéri iz svinca zlató kovati dá.

Ljudi z delam priskerbeti, je delo ljubezni, ktero nebeški blagoslov doseže.

Skušnja je draga učilnica; pa je tudi edino sama, v kateri se norci kaj učé.

Kdor pameti neče slušati, jo mora čutiti.

V raspertijah se odpovéte rajši eniga dela svojih pravic, ali pa še več, kakor de bi pa v pravdah svoje pomoči iskali; leté namreč požreje reveža in bogatinca.

Pijanec se poškoduje na denarjih, ki jih za vino in rakijo (žganje) daje — na času, ki ga z pijančevanjem trati — na zdravju, ki ga z neizmernostjo zgubi — na izveličanju, ker je pijanstvo pregrešnost; se perpravi ob prelepe pomočke k zdravju v boleznih slabosti. Koga pa je li človek brez božjiga blagoslova, brez zdravja, brez časa, brez denarjev? Bojite se tedaj pijanosti — propada vse kmetije.

Urno, kaj je noviga?

(Prodamo, kakor smo kupili). Šlihfali smo namrežh, de je Ljubljani kolodvor perviga réda (Bahnhof erster Classe) namenjen in lizer edini perviga réda na zeli shelesni zefi med Dunajam in Terštam. Kolodvor perviga réda se pa tiči veliki dvor s mnogoveršnimi pohifhtvi imenuje, kjer ne samo vosovlaki oštajajo, blagó odloshujejo in naloshujejo, ampak kjer se tudi rasne mafhine, vosóvi in vse druge rezhi izdelujejo, kterih je sa shelesno zefo potreba. Taki kolodvor je veliki fabriki enak, kjer je dan na dan vezh šlo rokodelzov (kljuzharjev, misarjev, frugarjev, kolarjev i. t. d.) mnogoveršne rezhi delati viditi. — Slo fo sopet govoriti sazheli, de bo shelesna zefta fkos Šhkofjo Loko pelala.

(Zhudno gnjésdo). Ni davnej, kar fo pri Marfki shelesni zefi fhkerjanzovo gnjésdo poleg shelesne fhine, po kateri vosovláke v fefkosi derzhé, s mladimi vred nafhli; le dve sarese vishji postaviti ga, bi bila farka s mladimi vred she od perviga vosovláka, ko bi trenil, rasmuzhkana. — Na takim nevarnim kraju, miflimo, ni fhe nobeden fhkerjanez fvoje gnjésdize imel! —

(Darilo sa osnanilo ponarejenih bankovzov). Vódfvo Eštrajfke národne banke (österr. Nationalbank) je fklep 13. pretezheniga mefza rasglafilo, de bo tiči prihodnizh veliko darilo prejel, kteri bo taziga goljufa, ki bankovze ponareja, satóshil, ali pa njegovo oródje blishni gosfopfki isdal, ali pa na Dunaj pošlal. Vfako tako rasglafenje bo samolzhano oštalo.

Prislovice

Štajerskih Slovincov.

70. Vsak eigan svojo kobilo hvali. 71. Kaj bo lačna vrana sito kermila (pičala). 72. Kaj boš vodo v Dravo (v Muro) nosil? 73. Kaj bi štil burklo tožil, kir obá v peč hodita? 74. Lastna hvala smérdi. 75. Kadar žakelj obrodi, rado kruha sfali. *) 76. To je tako, ko tatovi žakelj deržati. 77. Stara kóza tudi rada sol liže. 78. Hitro pomagano je po dvojo pomagano. 79. Dobrimu vini ni treba kazala. 80. Lahko je vraziti, ali težko je zoračiti. 81. Ka-

*) Ta se tukaj podrugóci, kir je prejdi pod številam 3. v eni besedi se zmotila.

koršna je ptica, takoršna je pesem. 82. Še se mravla brani. 83. Má smolnate roke. 84. Je mačko k slatinini za stražo postavil. 85. Ni planine brez doline. 86. Ze vej, gde ga črevel tiši. 87. Vsaka šiba me všukne. 88. Nastreljeni pes se strelbe boji. 89. Bik bo ti venec pojel. 90. En krivičen krajcar sto pravičnih pojéj. 91. Kar si si vsejal, to boš žel. 92. Kakor si si postlal, tako boš spal. 93. On je tako, kó pétó koló. 94. Kar trézen misli, to pijan povej. A. Krempf.

Kmetijfke opravila v Roshnizvétu.

Ako imafh fhe posniga lanu kaj fejáti, ne odlafhaj, in le sjutrej ga fej, je veliko bolji ko, zhe fe popoldne féje; vender ne na njivo, kér ti shé poprejfhno léto lan imel. Kader nekoliko poráfte, ga je tréba opléti. — Répa, korenje féj o mlaji, in karkoli féjefh sa deshjam poféj. — Krompir in turfihizo ogrebaj in okopavaj; profó je zhať opléti, detélo pokofiti in pofufhiti. — Vinogradi fe ta mefz vdrugizh okopavajo; préden terta zvefhi sazhne, vse potrešno ofkerbi, terte h kolam perveshi, v zvétju pa terte per miru pufti. — Kar je sréliga femena v lepim vremenu o polni luni fpravi domú. — Zhebulo, de v zvét ne pojde, pohodi, in zhefen svèshi. — V gojsdu ne pufti fékati, ne fmóle brati. — Ako fhe poljfhine savarval (afekuriral) nifi, ne odlafhaj vezh, de fe morebiti preposno kefal ne bofh. — Zhe je fufha, svezhér fhe na travnike in fenosheti vodó napelavaj; ofem dni pa pred kófhno jenjaj mozhiti, de ti feno bolj fosori; 10 ali 12 dni po prvi kófhni snafh sopet travnike in fenosheti mozhiti, ali jih s gnojnizo poljivati; k gnojnizi pa morafh vode perdjati; to poljivanje pa velja le takrat opraviti, kadar desh rofi. — Zelino v drugo prafhi, in gnoj podorji. — Ker v temu méfzu sploh le seleno klajo shivini pokladafh, je tréba, tudi vezhkrat fhtalo iskidati in nafilati, de fe shivina v fnagi ohrani. — Šhe falate, peterfhilja, kuzar, graha, répe in simfke falate ali endivije poféj. — Vfe kar je sa prefajáti, prefajaj po kréfu, in zhe je fufha, svezhér pridno salivaj. — Ako ti na prefadu bolhe fhkodo délajo, potrofi ga dobro s pepélam, s zéftnim praham ali pa s dobro ftozhenim zéglam. — Od sdaj le fpuhfaj ovne med ovzé; v Grudnu jagneta dobil bofh shé. K.

Vganjka.

Ktér' germ zmiraj zeleni,
Eno léto cvét rodi,
Drugo léto sád godí,
Tréťje še le dozori? Č.

Šitni kup.	U Ljubljani		U Krajnju	
	S. Roshnizvéta,		3. Roshnizvéta,	
	fl.	kr.	fl.	kr.
1 mernik Pfhénize domazhe	1	24	1	30
1 „ „ banafhke	1	25	1	27
1 „ Turfhize . . .	1	3	—	—
1 „ Sorfhize . . .	1	5	—	—
1 „ Rèshi . . .	1	2	1	5
1 „ Jezhmena . . .	—	53	—	—
1 „ Profa . . .	1	2	1	6
1 „ Ajde . . .	1	—	—	—
1 „ Ovfa . . .	—	38	—	40

V Ljubljani. Natifnil in saloshil Joshef Blasnik.